

Warszawa, 03-02-2026 r.

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Wojciech Brzozowski

ZPM.540.12.2026.MB

Pan
Prof. Jacek Jastrzębski
Przewodniczący Komisji Nadzoru
Finansowego
ul. Piękna 20
00-549 Warszawa

Szanowny Panie Przewodniczący,

Rzecznik Praw Obywatelskich, na podstawie art. 12 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich¹, prowadzi postępowanie wyjaśniające w sprawie otwierania rachunków bankowych przez obywateli Republiki Białorusi oczekujących na rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zgodnie z informacjami przekazanymi Rzecznikowi obywatele Republiki Białorusi, którzy obecnie oczekują na rozpatrzenie ich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, mają napotykać problemy z otwieraniem rachunków bankowych w Polsce. Banki mają odmawiać im możliwości otwarcia rachunku z uwagi na brak dokumentów identyfikacyjnych, kart pobytu oraz dokumentów potwierdzających posiadanie źródła dochodu. Jednocześnie cudzoziemcy są informowani, że posiadane

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1264; dalej: „ustawa o RPO”

przez nich Tymczasowe Zaświadczenia Tożsamości Cudzoziemca nie są wystarczające do otwarcia rachunku.

Z uwagi na oczekiwanie przez ww. obywateli Białorusi na rozpatrzenie ich wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej nie są oni w stanie uzyskać innych dokumentów identyfikacyjnych czy też innych dokumentów potwierdzających ich legalny pobyt na terytorium RP niż Tymczasowe Zaświadczenie Tożsamości Cudzoziemca, wydane zgodnie z art. 55 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej². Dokument ten potwierdza tożsamość cudzoziemca podczas jego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do zakończenia postępowania w sprawie udzielenia ochrony międzynarodowej decyzją ostateczną (art. 55a ust 1 ww. ustawy). Ponadto zgodnie z art. 35 ust. 1 wskazanej ustawy osoba oczekująca na rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej nie jest uprawniona do podejmowania pracy na terytorium RP do momentu, gdy zostanie jej wydane zaświadczenie o niezafatwieniu ww. sprawy w terminie, tj. po upływie 6 miesięcy od złożenia przez nią wniosku. Nie jest więc możliwe, aby osoby te przedstawiły przy zakładaniu rachunku bankowego dokumenty potwierdzające posiadanie źródła dochodu. Wielu obywateli Białorusi ubiegających się o ochronę międzynarodową na terytorium RP na początkowym etapie pobytu w Polsce utrzymuje się przede wszystkim ze środków przekazywanych przez organizacje wspierające Białorusinów, którzy musieli opuścić kraj z uwagi na represje, tj. ze środków, do których dostęp jest znacznie utrudniony w przypadku nieposiadania przez nich rachunku bankowego.

W świetle powyższego, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o RPO, uprzejmie zwracam się do Pana Przewodniczącego o odniesienie się do przedstawionych powyżej informacji oraz o poinformowanie Rzecznika, w jaki sposób cudzoziemcy posługujący się Tymczasowym Zaświadczeniem Tożsamości Cudzoziemca mogą otworzyć konto bankowe w Polsce.

Z poważaniem

Wojciech Brzozowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

² Dz. U. z 2025 r. poz. 223.